

ΚΕΙΜΕΝΟΚΕΝΤΡΙΚΗ / ΟΛΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Α.ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

(...) Στο λύκειο η διδακτική μέθοδος είναι κειμενοκεντρική- ερμηνευτική προσαρμοζόμενη στο γραμματειακό είδος του κειμένου. Το κείμενο αποτελεί κέντρο του ενδιαφέροντός μας και αντιμετωπίζεται ως οργανικό σύνολο του οποίου τα μέρη φωτίζονται και ερμηνεύονται αμοιβαία. Το διδακτικό σχήμα είναι: συνολική θεώρηση του κειμένου, θεματικά κέντρα και δομή, αναλυτική διερεύνηση περιεχομένου και μορφής, και, τέλος, συνολική συνθετική εκτίμηση των ουσιαστών στοιχείων του κειμένου.

Αρχαία από μετάφραση

- Η διδακτική μέθοδος διαφοροποιείται ανάλογα με το γραμματειακό είδος, το οποίο αντιμετωπίζεται ως νέο λογοτεχνικό κείμενο από μετάφραση.
- Η ερμηνευτική διαδικασία στηρίζεται στην αντίληψη ότι το κείμενο αποτελεί οργανικό σύνολο και αρχίζει από τη γενική θεώρηση του όλου. Επισημαίνονται τα θεματικά κέντρα και η δομή και διερευνάται το περιεχόμενο και η μορφή. Το κείμενο εντάσσεται στο κοινωνικό/πολιτικό/πολιτισμικό πλαίσιο δημιουργίας του. Η ενδοκειμενική ερμηνεία ενισχύεται με διακειμενικές αναφορές, με διεπιστημονική σύνδεση με άλλα γνωστικά αντικείμενα και με την υποστήριξη από κατάλληλο εποπτικό υλικό (...)

Β.ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕΙΜΕΝΟΚΕΝΤΡΙΚΗΣ / ΟΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

- Προσεγγίζουμε το κείμενο **ολιστικά**, δηλαδή **συνεξετάζουμε τη μορφή και το περιεχόμενο**
- Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στη **δομή** του κειμένου
- Διαφοροποιούμε την προσέγγιση των κειμένων ανάλογα με το **γραμματειακό είδος**, καθώς και ανάλογα με το τμήμα που ερμηνεύεται μέσα στο ίδιο το έργο
- Η πρόταση δεν μπορεί να ερμηνευθεί αν δεν συνδεθεί με το ενδογλωσσικό της περιβάλλον, δηλαδή το κείμενο.
- Βασική μονάδα ανάλυσης είναι το κείμενο και όχι η λέξη ή η πρόταση.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

- Ο Μαθητής αντιλαμβάνεται το αρχαίο χωρίο ως ενιαίο σύνολο
- Ενεργοποιεί την κρίση του και αξιοποιεί τη γνώση του, προκειμένου να συνδέσει τα συντακτικά σχήματα και τα γραμματικά φαινόμενα με την αφηγηματική σκοπιμότητα και την επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα του συγγραφέα
- Εντάσσει τα γλωσσικά “προϊόντα” του αρχαίου λόγου στο αντίστοιχο γραμματειακό και κοινωνικό τους περίγραμμα
- Εξοικειώνεται με τεχνικές “απεικόνισης” του αρχαίου κειμένου, ώστε από το λεκτικό και το ύφος του να εξαγάγει τις απαραίτητες ερμηνευτικές πληροφορίες.